

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ

2009 - 2014

Επιτροπή Απασχόλησης και Κοινωνικών Υποθέσεων

2013/2009(INI)

21.3.2013

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ

της Επιτροπής Απασχόλησης και Κοινωνικών Υποθέσεων

προς την Επιτροπή Δικαιωμάτων των Γυναικών και Ισότητας των Φύλων

σχετικά με την εκπαιδευτική και εργασιακή κινητικότητα των γυναικών στην
ΕΕ
2013/2009(INI))

Συντάκτης γνωμοδότησης(*): Csaba Sógor

(*) Συνδεδεμένη επιτροπή – Άρθρο 50 του Κανονισμού

PA_NonLeg

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Η Επιτροπή Απασχόλησης και Κοινωνικών Υποθέσεων καλεί την Επιτροπή Δικαιωμάτων των Γυναικών και Ισότητας των Φύλων, που είναι αρμόδια επί της ουσίας, να συμπεριλάβει στην πρόταση ψηφίσματός της τις ακόλουθες προτάσεις:

1. τονίζει την ανάγκη να προβλέπεται μεγαλύτερη ευαισθητοποίηση για την κατάσταση των γυναικών από διαφορετικές ηλικιακές ομάδες στις πολιτικές της ΕΕ, ιδίως στους τομείς της εκπαίδευσης, της ένταξης, της μετανάστευσης, της απασχόλησης, της αντιμετώπισης της φτώχειας, της υγειονομικής φροντίδας και των πολιτικών κοινωνικής προστασίας, και να εστιάζουν οι πολιτικές αυτές περισσότερο στην κατάσταση των γυναικών στη διαδικασία λήψης αποφάσεων·
2. τονίζει τη ζημία στην οικονομία και το άτομο που απορρέει από τις διαφορές στις αμοιβές των δύο φύλων· τονίζει ότι η διαφορά στις αμοιβές των δύο φύλων πηγάζει εν μέρει από το γεγονός ότι οι τομείς όπου οι γυναίκες υπερεκπροσωπούνται συχνά έχουν χαμηλότερους μισθούς· παροτρύνει τους ενδιαφερόμενους να καταστήσουν τις μισθολογικές τάσεις πιο διαφανείς ώστε να αποτραπεί η διατήρηση ή η διεύρυνση των μισθολογικών ανισοτήτων· καλεί την Επιτροπή να αναθεωρήσει την υπάρχουσα νομοθεσία όσον αφορά τις διαφορές στις αμοιβές των δύο φύλων (οδηγία 2006/54), όπως απαιτείται από το Κοινοβούλιο στο ψήφισμά του της 13ης Μαρτίου 2012· καλεί μετ' επιτάσεως την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να αναπτύξουν πολιτικές, σε συνεργασία με τους κοινωνικούς εταίρους, που θα εξαλείφουν τις διαφορές στις αμοιβές των δύο φύλων, και θα εστιάζουν στην ένταξη των γυναικών στην αγορά εργασίας και την προώθηση ίσων ευκαιριών κινητικότητας·
3. ενθαρρύνει τα κράτη μέλη να καταπολεμήσουν τη φτώχεια και τον κοινωνικό αποκλεισμό των γυναικών όλων των ηλικιακών ομάδων· καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να λάβουν μέτρα για να αποτραπεί η αύξηση του ποσοστού γυναικών μεταξύ των πτωχών, με την προώθηση της απασχόλησης και του επιχειρηματικού πνεύματος μεταξύ των γυναικών, την καταπολέμηση των μισθολογικών ανισοτήτων και τη διευκόλυνση του συνδυασμού των επαγγελματικών και οικογενειακών τους καθηκόντων, με την ανάπτυξη υποδομών φροντίδας παιδιών·
4. καλεί τα κράτη μέλη και την Επιτροπή να δώσουν ιδιαίτερη προσοχή στο πρόβλημα της φτώχειας των ηλικιωμένων γυναικών που οφείλεται στο γεγονός ότι λαμβάνουν χαμηλότερες συντάξεις, κάτι το οποίο αποτελεί επίσης συνέπεια των περιόδων κατά τις οποίες διέκοψαν την επαγγελματική τους απασχόληση προκειμένου να φροντίσουν τα παιδιά τους και άλλα εξαρτώμενα μέλη της οικογένειας·
5. καλεί τα κράτη μέλη να προστατεύουν τα δικαιώματα των γυναικών, να προωθούν την ισότητα και τις ίσες ευκαιρίες ανδρών και γυναικών, να εγγυώνται ασφαλείς συνθήκες εργασίας και να καταπολεμούν όλες τις μορφές εκμετάλλευσης και διακρίσεων στην αγορά εργασίας, όπως τον διαχωρισμό με βάση το φύλο στις θέσεις απασχόλησης ή τις μισθολογικές διακρίσεις, ιδίως με την προώθηση της δια βίου μάθησης, της καταπολέμησης της επισφαλούς απασχόλησης, καθώς και την προώθηση της εργασίας με δικαιώματα, ώρες εργασίας συμβατές με την εξισορρόπηση επαγγελματικής και οικογενειακής ζωής, ένα δημόσιο δίκτυο υγειονομικής περίθαλψης και ένα δημόσιο

δίκτυο κοινωνικής ασφάλισης, καθώς και διαφοροποιημένες πρακτικές όσον αφορά την οργάνωση του χρόνου εργασίας, μετά από αίτηση της γυναίκας·

6. τονίζει την ανάγκη για την προσέλκυση γυναικών στην εκπαίδευση και την κατάρτιση σε επαγγέλματα σχετικά με τα μαθηματικά, την πληροφορική και τις νέες τεχνολογίες προκειμένου να αντιμετωπισθεί ο διαχωρισμός με βάση το φύλο στις θέσεις απασχόλησης και οι μισθολογικές διακρίσεις· παροτρύνει τα κράτη μέλη να προωθήσουν δεξιότητες και επαγγέλματα που απαιτούν επιστημονικά, τεχνικά, μηχανοτεχνικά και μαθηματικά προσόντα στις γυναίκες από νεαρή ηλικία για να βελτιωθεί η ικανότητα επαγγελματικής τους ένταξης και για να διευκολυνθεί η μετάβαση από την εκπαίδευση, στην επαγγελματική κατάρτιση και την απασχόληση· καλεί, ως εκ τούτου, τα κράτη μέλη να παρέχουν ή να αναπτύξουν περαιτέρω ποιοτικές υπηρεσίες επαγγελματικού προσανατολισμού και καθοδήγησης σταδιοδρομίας που θα βοηθήσουν εν προκειμένω τις γυναίκες·
7. καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να αναλάβουν δράση για την αντιμετώπιση του διαχωρισμού των τομέων απασχόλησης με βάση το φύλο, κινητοποιώντας από νεαρή ηλικία τα άτομα προς τους τομείς αυτούς, και συγχρόνως αντιμετωπίζοντας τις συνθήκες για τις οποίες μερικοί τομείς είναι λιγότερο ελκυστικοί για τις γυναίκες ή τους άνδρες, όπως είναι αφενός οι συνθήκες εργασίας που δεν συμβιβάζονται με τις υποχρεώσεις μέριμνας και αφετέρου ο μισθός·
8. θεωρεί ότι η προαγωγή της εκπαιδευτικής και της επαγγελματικής κινητικότητας των γυναικών μπορεί να συμβάλει στην επίτευξη του πρωταρχικού στόχου της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» για αύξηση στο 75% του ποσοστού απασχόλησης των γυναικών και ανδρών ηλικίας 20-64 ετών, μεταξύ άλλων, μέσω της μεγαλύτερης συμμετοχής των νέων, των εργαζομένων μεγαλύτερης ηλικίας και των ανειδίκευτων εργαζομένων, και της καλύτερης ενσωμάτωσης των μεταναστών·
9. εφιστά την προσοχή, ειδικότερα, στις γυναίκες με αναπηρίες και τονίζει την ανάγκη να ληφθούν μέτρα και δράσεις για την καταπολέμηση των διπλών διακρίσεων και την προώθηση της πλήρους ισότητας δικαιωμάτων και ευκαιριών·
10. τονίζει τη σημασία ευαίσθητων ως προς τα φύλα εκπαιδευτικών συστημάτων, που δίνουν στα παιδιά μια ποικιλία επιλογών στην ανακάλυψη των ταλέντων τους· τονίζει ότι η έρευνα δείχνει ότι τα ισχυρά στερεότυπα με βάση το φύλο στην εκπαίδευση συμβάλλουν στον διαχωρισμό με βάση το φύλο στην αγορά εργασίας, τόσο σε σχέση με τους κλάδους όσο και με τα επαγγέλματα· καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να καταπολεμήσουν αυτά τα στερεότυπα·
11. υπογραμμίζει ότι τα σχήματα επαγγελματικής κινητικότητας από νεαρή ηλικία διαδραματίζουν καθοριστικό ρόλο στη διαμόρφωση των μετέπειτα μεταβολών στην απασχόληση· υπενθυμίζει τα δύο ψηφίσματά του της 24ης Μαΐου 2012 για την πρωτοβουλία «Ευκαιρίες για τους Νέους» και της 16ης Ιανουαρίου 2013 «Εγγύηση για τη νεολαία»· καλεί προς τούτο την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και τα κράτη μέλη να εφαρμόσουν σύντομα τη δέσμη μέτρων για την απασχόληση των νέων, ιδίως όσον αφορά το πρόγραμμα «My EURES first Job» και την «Εγγύηση για τη νεολαία», με στόχο την εστίαση στην έγκαιρη εκπαιδευτική και επαγγελματική κινητικότητα των νέων γυναικών·

12. καλεί τους κοινωνικούς εταίρους, τα κράτη μέλη και την Επιτροπή να υποστηρίξουν την βελτίωση των στοιχείων των σχετικών με την ισότητα των φύλων στις συλλογικές συμβάσεις, μεταξύ άλλων, με την προώθηση του δικαιώματος για ευέλικτα ωράρια εργασίας, παιδικούς σταθμούς, καθοδήγησης των γυναικών εργαζομένων, μέτρων για την αύξηση της εκπροσώπησης των γυναικών σε συλλογικές διαπραγματεύσεις, και με την αξιολόγηση των επιπτώσεων της συλλογικής σύμβασης για τις γυναίκες·
13. προτρέπει τα κράτη μέλη να παράσχουν καλύτερη προστασία κατά της εμπορίας ανθρώπων για τις γυναίκες που μετακινούνται στο εξωτερικό για λόγους εργασίας, με ιδιαίτερη έμφαση στην πρόσβαση στην ενημέρωση και την παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών·
14. θεωρεί ότι ιδιαίτερη προσοχή θα πρέπει να δοθεί στο σεβασμό του πολιτιστικού υπόβαθρου και / ή των παραδόσεων των γυναικών από μειονοτικές κοινότητες·
15. καλεί τα κράτη μέλη να αναφέρουν δεδομένα ανά φύλο σχετικά με την επαγγελματική κινητικότητα και να περιλαμβάνουν διατάξεις για την προώθηση της ισότητας των φύλων όσον αφορά την επαγγελματική κινητικότητα κατά το σχεδιασμό των εθνικών τους πολιτικών και των Εθνικών Προγραμμάτων Μεταρρυθμίσεων (ΕΠΜ), με ιδιαίτερη προσοχή στον προγραμματισμό και την εφαρμογή των επιχειρησιακών προγραμμάτων σε εθνικό ή περιφερειακό επίπεδο που χρηματοδοτούνται από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ) για την περίοδο προγραμματισμού 2014-2020 και μετέπειτα· υπενθυμίζει το ψήφισμά του της 25ης Οκτωβρίου 2012 που εγκρίνει την πρόταση της Επιτροπής για τη διάθεση του 25% της συνολικής χρηματοδότησης της πολιτικής συνοχής στο ΕΚΤ·
16. τονίζει ότι, εάν αυτό το ζήτημα αποτελέσει συγκεκριμένο στόχο στο πλαίσιο των προγραμμάτων αυτών, ή εμφανιστεί ως ειδική οριζόντια προτεραιότητα, θα αρχίσουν να προβάλλουν οι βέλτιστες πρακτικές και τα μέτρα θα αποφέρουν αποτελέσματα σε περιφερειακό και/ή τοπικό επίπεδο·
17. καλεί τα κράτη μέλη να ενθαρρύνουν εθνικά, περιφερειακά και τοπικά σχέδια για την βελτίωση του ποσοστού συμμετοχής των γυναικών στο εργατικό δυναμικό· καλεί τα κράτη μέλη να ενθαρρύνουν την μεγαλύτερη συμμετοχή ανδρών και γυναικών σε εθελοντικές και φιλανθρωπικές δραστηριότητες για την κοινότητα·
18. τονίζει τη σημασία της εκμάθησης γλωσσών και ζητεί τη διοργάνωση μαθημάτων στην τοπική γλώσσα και τον πολιτισμό, που να προορίζονται ειδικά για τις γυναίκες·
19. ενθαρρύνει τα κράτη μέλη να διευκολύνουν τις διαδικασίες για τις τοπικές και περιφερειακές αρχές προκειμένου:
 - να σχεδιασθούν και να τεθούν σε εφαρμογή ειδικά προγράμματα για την ενσωμάτωση γυναικών και ανδρών στις τοπικές κοινότητες, και την προώθηση διαπολιτισμικών ανταλλαγών·
 - να προσφερθούν στις γυναίκες που ακολουθούν τους συζύγους ή τους συντρόφους τους σε άλλο κράτος μέλος, οι κατάλληλες υπηρεσίες, όπως μαθήματα για να διευκολυνθεί η ένταξή τους στο νέο κοινωνικό και πολιτιστικό τους περιβάλλον, για παράδειγμα, μαθήματα γλώσσας και επαγγελματικής κατάρτισης, με ιδιαίτερη μέριμνα για τις

ευάλωτες γυναίκες,

- να δοθεί μεγαλύτερη προσοχή στην ένταξη των γυναικών στην αγορά εργασίας, ιδίως στην απόκτηση επαγγελματικών προσόντων και την επιμόρφωσή τους, την απόκτηση δεξιοτήτων και την υλοποίηση του προγράμματος δια βίου εκπαίδευσης και κατάρτισης,
- να αντιμετωπισθούν οι κίνδυνοι που διατρέχουν οι γυναίκες σε επαγγέλματα μεγάλης κινητικότητας, όπως οι οικιακοί βοηθοί, οι εργαζόμενες στον κλάδο της υγείας, οι καθαρίστριες και οι γυναίκες που εργάζονται στον τομέα των ξενοδοχείων και των εστιατορίων (HORECA)·
- να υποστηριχθούν εκστρατείες κοινωνικής ευαισθητοποίησης από μη-κερδοσκοπικούς οργανισμούς με επίκεντρο τις γυναίκες σε διεθνείς κοινότητες, όπως τις συζύγους και συντρόφους εκπατρισμένων,
- να αναπτυχθούν προγράμματα διαχείρισης της ένταξης, ψυχολογικής υποστήριξης και ενσωμάτωσης· τονίζει ότι η λήψη συγκεκριμένων μέτρων αποτελούν βοήθεια στην πράξη για την κατανόηση και επίλυση προβλημάτων·

20. καλεί την Επιτροπή να παρακολουθεί και να υποβάλλει τακτικά εκθέσεις σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο τα κονδύλια της ΕΕ που εστιάζουν στην εκπαίδευση και την κατάρτιση, την επαγγελματική και εκπαιδευτική κινητικότητα, και στη συμμετοχή στην αγορά εργασίας, μπορούν να αξιοποιούνται τόσο από τις γυναίκες όσο και από τους άνδρες· καλεί τα κράτη μέλη και την Επιτροπή να αντιδράσουν γρήγορα σε περιπτώσεις μη ισορροπημένης αφομοίωσης·

21. συνιστά τη δημιουργία ενός Ευρωπαϊκού Δικτύου Συμβουλευτικών Υπηρεσιών προκειμένου να βοηθηθούν οι τοπικές κοινότητες να αντιμετωπίσουν το πρόβλημα αυτό με την παροχή πληροφοριών, τεχνογνωσίας και καθοδήγησης σχετικά με την ένταξη των γυναικών· συνιστά την προώθηση και χρήση μέσων και δικτύων, και συνεχή χρηματοδότηση για τα υφιστάμενα ευρωπαϊκά δίκτυα, καθώς και μέσων που διευκολύνουν την κινητικότητα όπως EURES, Your Europe και Europe Direct, τα οποία επίσης καθιστούν ευκολότερη για τις γυναίκες την αναζήτηση πληροφοριών σχετικά με τα δικαιώματά τους και τις ευκαιρίες στα διάφορα κράτη μέλη·

22. επαναβεβαιώνει την ανάγκη τα κράτη μέλη να διασφαλίσουν το δικαίωμα στην οικογενειακή επανένωση·

23. καλεί τα κράτη μέλη να θεσπίσουν μέτρα σε επίπεδο υποδομών για τη στήριξη των μετακινούμενων εργαζομένων με οικογένειες, την αντιμετώπιση της πρόσβασης στην εκπαίδευση και την παιδική μέριμνα, την κοινωνική ασφάλιση και τις κοινοτικές υπηρεσίες· καλεί τόσο τα κράτη μέλη προέλευσης όσο και τα κράτη μέλη προορισμού να αναπτύξουν μηχανισμούς για την ένταξη και την επανένταξη των εργαζομένων σε επαγγέλματα με μεγάλη κινητικότητα που έχουν οικογένειες· υπογραμμίζει ότι η αξία των διαπολιτισμικών δεξιοτήτων που αποκτούν οι γυναίκες που μετακομίζουν στο εξωτερικό για εργασία πρέπει να αναγνωρίζεται καλύτερα από τους εργοδότες·

24. καλεί τα κράτη μέλη να διασφαλίσουν την αμοιβαία αναγνώριση των διπλωμάτων και των επαγγελματικών προσόντων και να διευκολύνουν την απλούστευση των διαδικασιών

αναγνώρισης·

25. επισημαίνει ότι σε περίπτωση που δεν είναι η αναγνώριση αυτή καθεαυτή το κύριο πρόβλημα, αλλά μάλλον η παρατεινόμενη φύση της διαδικασίας που είναι απαραίτητη για την αναγνώριση, αυτό μπορεί να οδηγήσει σε λανθασμένη εκκίνηση στο νέο περιβάλλον υποδοχής στην ΕΕ·
26. τονίζει τον θετικό αντίκτυπο της προσέλκυσης των γυναικών από ένα πρώιμο στάδιο της ζωής σε επαγγέλματα βασικών κλάδων με υψηλό δυναμικό απασχόλησης, ιδίως στην πράσινη οικονομία, στον τομέα της υγειονομικής και κοινωνικής περίθαλψης και της ψηφιακής οικονομίας·
27. εκφράζει ανησυχία για το υψηλό ποσοστό μη αξιοποίησης του πνευματικού δυναμικού στις γυναίκες («σπατάλη εγκεφάλων»), δηλαδή της ανεπαρκούς αξιοποίησης των προσόντων που διαθέτουν γυναίκες οι οποίες μετακομίζουν στο εξωτερικό για εργασία, κάτι που είναι ιδίως εμφανές στους τομείς της νοσηλευτικής και της οικιακής εργασίας όπου επικρατούν οι γυναίκες·
28. εκτιμά ότι η δυνατότητα μεταφοράς των δικαιωμάτων κοινωνικής ασφάλισης για τις γυναίκες που μετακομίζουν στο εξωτερικό για εργασία συνιστά θεμελιώδη προϋπόθεση για την ουσιαστική άσκηση των κατοχυρωμένων προνομίων τους·

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΤΗΣ ΤΕΛΙΚΗΣ ΨΗΦΟΦΟΡΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Ημερομηνία έγκρισης	21.3.2013
Αποτέλεσμα της τελικής ψηφοφορίας	+: 40 -: 3 0: 0
Βουλευτές παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	Regina Bastos, Edit Bauer, Heinz K. Becker, Jean-Luc Bennahmias, Phil Bennion, Pervenche Berès, Viliija Blinkevičiūtė, Philippe Boulland, Alejandro Cercas, Ole Christensen, Derek Roland Clark, Minodora Cliveti, Marije Cornelissen, Emer Costello, Andrea Cozzolino, Frédéric Daerden, Karima Delli, Richard Falbr, Thomas Händel, Marian Harkin, Danuta Jazłowiecka, Martin Kastler, Ádám Kósa, Jean Lambert, Patrick Le Hyaric, Olle Ludvigsson, Thomas Mann, Elisabeth Morin-Chartier, Csaba Óry, Siiri Oviir, Licia Ronzulli, Elisabeth Schroedter, Nicole Sinclair, Jutta Steinruck, Κωνσταντίνος Πουπάκης
Αναπληρωτές παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	Georges Bach, Jürgen Creutzmann, Edite Estrela, Sergio Gutiérrez Prieto, Anthea McIntyre, Csaba Sógor
Αναπληρωτές (άρθρο 187, παρ. 2) παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	Fiona Hall, Angelika Werthmann